

Кіранова Г.М.,
студ. гр. ОА-909,
Одеський інститут фінансів
Українського державного університету фінансів і міжнародної торгівлі.
Науковий керівник – Дроздова О.Г.,
старший викладач кафедри обліку, аудиту і статистики

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВА

Попри те, що обліковий процес в нашій державі регулюється Законом України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні", національними Положеннями (стандартами) обліку та іншими нормативними документами, практичне його ведення на підприємстві безпосередньо вимагає індивідуального підходу до формування на кожному з них власної облікової політики.

Облікова політика — сукупність принципів, методів і процедур, що використовуються підприємством для складання та подання фінансової звітності.[4]

Згідно з визначенням, облікова політика підприємства базується на основних принципах обліку та звітності. Під принципами бухгалтерського обліку слід розуміти правила, якими необхідно керуватися при вимірюванні, оцінці й реєстрації господарських операцій і при відображенні їх результатів у фінансовій звітності.

Процес формування облікової політики складається з таких послідовних етапів:

- 1) визначення об'єктів бухгалтерського обліку, щодо яких повинна бути розроблена облікова політика;
 - 2) виявлення, аналіз, оцінка і ранжування факторів, під впливом яких проводиться відбір способів ведення бухгалтерського обліку;
 - 3) обґрунтування вихідних положень побудови облікової політики;
 - 4) ідентифікація потенційно придатних для застосування організацією способів ведення бухгалтерського обліку для кожного об'єкта;
 - 5) вибір способів ведення бухгалтерського обліку, придатних для застосування організацією;
- б) оформлення обраної облікової політики.

Правильно розроблена облікова політика, яка враховує умови та можливості ведення господарської діяльності, повинна забезпечити:

- ◆ повноту відображення в бухгалтерському обліку всіх фактів господарської діяльності;
- ◆ готовність бухгалтерського обліку до втрат (витрат) та пасивів, ніж можливих доходів і активів - не допускаючи створення прихованих резервів;
- ◆ відображення в бухгалтерському обліку фактів та умов господарської діяльності, виходячи не тільки з їх правової форми, але й з їх економічного змісту;
- ◆ тотожність даних аналітичного обліку оборотам та залишкам по рахунках синтетичного обліку на 1-ше число кожного місяця, а також показників бухгалтерської звітності даним синтетичного та аналітичного обліку;
- ◆ раціональне ведення бухгалтерського обліку виходячи, з умов господарської діяльності та величини підприємства. [1,с.274]

Таким чином, облікова політика є сукупністю конкретних елементів організації бухгалтерського обліку, які визначаються підприємством на підставі загальноприйнятих правил з врахуванням специфіки (особливостей) його діяльності.

Враховуючи, що облікова політика підприємства – це, насамперед, політика власника, саме власник повинен здійснювати вибір суб'єктів, які безпосередньо будуть формувати облікову політику: бухгалтерська служба, головний бухгалтер, служба внутрішнього контролю, спеціально створена комісія, аудиторська або інша

спеціалізована фірма. На підприємствах колективної форми власності рішення про вибір суб'єкта формування облікової політики підприємства повинно прийматися колегіальним органом, який складається з власників або їх представників (рішення зборів засновників, ради директорів).

При здійсненні робіт з формування облікової політики підприємств сторонніми особами результати вибору елементів облікової політики повинні бути презентовані замовнику з поясненням його дії та ефекту для підприємства. У випадку використання праці найманого управлінського персоналу при формуванні облікової політики повинна діяти захисна функція, яка реалізується через створення незалежної та підпорядкованої власникам служби внутрішньогосподарського контролю, обов'язком якої є контроль за дотриманням інтересів власника.

Отже, облікова політика як інструмент державного регулювання спрямована на систему бухгалтерського обліку суб'єкта господарювання. З одного боку, вона забезпечує її розвиток, а з іншого - створює умови для розробки суб'єктом господарювання власної облікової політики. Підприємства самостійно формують свою облікову політику виходячи зі структури, галузі та інших особливостей діяльності, та прийнята організацією облікова політика застосовується послідовно з року в рік.[1,с.391]

Таким чином, вибір облікової політики є дуже важливим етапом. Створення облікової політики на підприємстві - трудомісткий і відповідальний процес. Адже підприємству не один рік доведеться працювати і враховувати свої активи і зобов'язання згідно з розробленою ним обліковою політикою.

На сьогоднішні вітчизняним підприємствам слід розробляти облікову політику, орієнтовану на максимальне зближення з принциповими положеннями міжнародних стандартів та фінансової звітності. Для досягнення оптимальної та обґрунтованої облікової політики необхідно враховувати специфіку ведення господарської діяльності підприємства та застосовувати системний підхід. Насамперед, провести велику роботу, що включає підготовку фахівців бухгалтерських та фінансових служб. Подальші наукові розробки в цьому напрямі мають значні перспективи, адже підприємства свою облікову політику повинні застосовувати постійно, тобто з року в рік.

Література:

1. *Бухгалтерський фінансовий облік: Підруч. для студ. спеціальності «Облік і аудит» вищих навч. закл./За ред.Ф.Ф.Бутинця. – 4-е вид., доп. і перероб. – Житомир: ПП «Рута», 2002. – 688с.*
2. *Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності" від 31 березня 1999р. № 87.*
3. *Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку: нормативна база. Нова редакція. - Х.: Курсор - 2006 - 278с.*
4. *Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.99 р. №996-XIV.*